

TER ONDERTEKENING

Aan: MPVO

**Kanselijkheid en
Onderwijsondersteuning**

Van

Persoonlijke levens

T Persoonlijke levensfeer - bes

Datum

21 maart 2023

Referentie

37454566

Bijlagen

3

Afgesteld met

F, DUO, WJZ

MinFIN

nota

Verzending beantwoording schriftelijke vragen over de
nieuwe bekostiging lwoo en pro

Aanleiding

De vaste Kamercommissie OCW heeft een schriftelijk overleg gestart over uw brieven inzake de nieuwe bekostigingssystematieken van het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs (pro). Met deze brief reageert u op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent met de beantwoording en de aanbiedingsbrief dan kunt u deze ondertekenen. Deze zullen vervolgens, inclusief deze beslisnota, aan de Tweede Kamer worden verzonden. Het is de bedoeling om dit voor het debat passend onderwijs op 5 april te doen.

Kernpunten

- De fracties in de Tweede Kamer van de VVD, D66, CDA, SP, PvdA en GroenLinks hebben over een aantal onderwerpen vragen gesteld en opmerkingen gemaakt in dit schriftelijk overleg.
- De fracties onderschrijven het belang om de bekostigingssystematieken van het lwoo en pro aan te passen zodat deze beter passen bij de vragen en behoeftes van het lwoo en pro. Daarbij benoemen een aantal fracties dat zij positief zijn over het besluit om rechtstreekse financiering voor het pro in te voeren.
- De vragen zijn op te delen in de onderwerpen: 1) overgangsregeling en herverdeeeffecten, 2) monitoring/evaluatie en het benoemen van de optie van het maximaliseren van het ondersteuningsbudget van het pro, 3) de effecten van de wijziging voor krimpgebieden, 4) verdiepende vragen over de keuzes voor lwoo, en 5) de geschiedenis/alternatieven.

Toelichting

Per onderwerp zijn dit de hoofdlijnen.

Overgangsregeling en herverdeeeffecten

- De VVD ontvangt signalen dat scholen momenteel een ontoereikend budget ontvangen en vragen of het inzichtelijk is hoe groot dit probleem is en op welke wijze er in de tussentijd maatwerk geboden wordt. U geeft aan dat de swv-en en scholen er in beginsel zelf zorg voor dragen dat de inkomsten en uitgaven meerjarig in balans zijn. Dat is conform de gekozen budgetteringssystematiek van passend onderwijs. Bij sommige swv-en kan de resterende ruimte beperkt zijn en kan dat betekenen dat scholen in sommige gevallen mee moeten betalen aan de kosten die

horen bij het aanbod van passend onderwijs dat binnen het samenwerkingsverband is afgesproken.

- Als er zich uitzonderlijke omstandigheden bij individuele swv-en voordoen waardoor dit niet meer lukt, geeft u aan bereid te zijn om hierover in gesprek te gaan.
- Er wordt door de VVD gevraagd of de herverdeeffecten minder groot zouden zijn als de huidige verdeelsleutel opnieuw vastgesteld zou worden met recente data. Uit een analyse met de meest recent mogelijke peildata concludeert u dat een verdeling op basis van die cijfers vrijwel geen effect heeft op de omvang van de herverdeeffecten.

Datum
21 maart 2023

Monitoring/evaluatie en het benoemen van de optie van het maximeren van het ondersteuningsbudget van het pro

- Diverse fracties vragen of zij erop kunnen vertrouwen dat een voornemen over maximering van het landelijk budget altijd in overleg met de Tweede Kamer genomen wordt. Ook vragen zij hoe de Kamer te zijner tijd betrokken wordt bij de evaluatie en overgangsregeling.
- U verzekert de Kamerleden ervan dat de Tweede Kamer (net als de betrokkenen in het onderwijsveld) altijd zal betrekken bij een eventuele maximering van het landelijk budget.
- Zoals eerder in uw Kamerbrief aangegeven wordt het voorgenomen wetsvoorstel in 2024 ingediend, naar verwachting zal dit in het najaar van 2024 zijn. Zoals bij een wetswijziging gebruikelijk is, zal u de Kamer na vijf jaar informeren over de evaluatie van de wet. Zodra er uit de monitoring resultaten komen die kunnen leiden tot mogelijke wijzigingen, zoals het maximeren van het landelijk budget, wordt de Kamer daar tussentijds over geïnformeerd. De overgangsregeling die u de aankomende periode samen met de onderwijspartijen uitwerkt, maakt deel uit van de voorgenomen wetswijziging.
- De leden van de GroenLinks-fractie vragen of de zorg dat de instroom in het pro zal toenemen kan worden uitgelegd. Hier geeft u aan dat KBA Nijmegen n.a.v. hun onderzoek geen grote stijging van het aantal leerlingen in het pro verwacht. Een toekomstige groei van de leerlingenaantallen met de nieuwe systematiek is echter niet uit te sluiten. U gaat in op de absolute en relatieve ontwikkeling van de leerlingenaantallen in het pro. En dat er altijd een risico op een perverse prikkel blijft bestaan die u wilt monitoren.
- Op de vraag waarom de optie van maximering is opgenomen in de brief geeft u aan dat u het belangrijk vindt dat we kunnen ingrijpen wanneer blijkt dat er ongewenste prikkels in het systeem zitten. Bijvoorbeeld wanneer blijkt dat leerlingen een advies voor pro krijgen vanwege financiële belangen, in plaats van op basis van inhoudelijke gronden. In lijn met het advies van KBA Nijmegen is het daarom belangrijk dat wanneer de landelijke cijfers en de brede praktijk van toelating tot het praktijkonderwijs daartoe aanleiding geven, maximering van het landelijke budget voor pro alsnog overwogen kan worden.

De effecten van de wijziging voor krimpgebieden

- D66, CDA en GroenLinks vragen of de uitkomsten van de 'krimpcheck' gedeeld kunnen worden voor het wetsvoorstel naar de Kamer wordt gestuurd. Ook vragen zij naar de onderbouwing en data. De krimpcheck

wordt de aankomende periode in voorbereiding op het wetsvoorstel gedaan. U geeft daarbij aan bereid te zijn om de krimpcheck, de onderbouwing en de gebruikte gegevens te delen op het moment dat het concept-wetsvoorstel voor internetconsultatie wordt gepubliceerd. Naar verwachting in het najaar van 2023. De TK ontvangt de krimpcheck daarmee eerder (namelijk voordat het wetsvoorstel bij de TK ingediend wordt) en meer uitgebreid dan normaal gesproken gebruikelijk is.

Datum
21 maart 2023

- U gaat daarbij in op de gegevens die zijn gebruikt voor een eerste analyse naar de herverdeeleffecten voor krimp- en anticipeergebieden.
- CDA en GroenLinks vragen hoe voorkomen wordt dat lwoo door een ondergrens zakt, zodat er voor jongeren in heel Nederland voldoende ondersteuning aangeboden kan worden. Er zijn op dit moment geen signalen dat de middelen voor lwoo door een ondergrens zakken. Met de nieuwe verdeling van de beschikbare middelen zorgt u er juist voor dat deze nog beter terechtkomen op de plek waar ze daadwerkelijk nodig zijn.

Verdiepende vragen over de keuzes voor lwoo

- Als antwoord op vragen van de VVD en CDA over de verhouding van het lwoo-budget van 23% en 77% geeft u aan dat deze verhouding gebaseerd is op onderzoek van KBA Nijmegen uit 2016.
- De leden van de SP-fractie vragen of er met de invoering van de nieuwe indicator ook geen sprake meer is van opting out.¹ Dit klopt, binnen het voorgenomen wetsvoorstel wordt zowel de nieuwe indicator voor lwoo geregeld als het loslaten van de lwoo-criteria en indicering van lwoo. Zodra de nieuwe wet in gaat, is er dus geen mogelijkheid meer tot opting out, omdat de criteria en indicatie voor lwoo niet langer zullen bestaan.

Geschiedenis/eerdere alternatieven

Bij vragen van de fracties over eerder onderzochte alternatieven is dit verder toegelicht.

Financiële gevolgen

Er zitten geen financiële gevolgen aan dit schriftelijk overleg.

¹ Tot de nieuwe wetswijziging van kracht wordt, blijft de mogelijkheid tot opting out lwoo bestaan. Daarmee kunnen swv- en afwijken van de regels voor de vaste indicatiecriteria voor lwoo en de lwoo-licenties.